

zijn daar de gevolgen van? Op deze en vele andere vragen zal het FAVV tijdens deze sessie een antwoord geven.

Toepassen nieuwe glasnorm *Jan Goos*

In het kader van de bescherming van personen tegen verwondingen t.g.v. van glasbreuk en tegen doorvallen naar een lager gelegen vlak, is er sinds april 2007 een nieuwe norm verplicht geworden voor het optrekken van "openbare" gebouwen en/of gebouwen waar gedrang kan ontstaan. Deze norm NBN S23-002 legt een aantal regels vast bij nieuwbouw maar ook bij een renovatie van ramen en deuren. Een praktische gerichte verduidelijking hierover wordt besproken in deze vorming.

8. Ergonomie – regelen van het binnenklimaat in scholen *Paul Van Assche*

Gebouwen worden vandaag de dag zodanig geïsoleerd dat de buitenschil van woningen luchtdicht geworden is, met alle gevolgen van dien. Ook schoolgebouwen kampen met dit nieuwe probleem. Dat blijkt ook uit een algemeen onderzoek. Vooral het te hoge CO2-gehalte in de lucht is in de meeste lokalen zorgwekkend!

Het is belangrijk voor zowel leerlingen als leerkrachten dat ze in gezonde klaslokalen kunnen werken. Ook de wetgeving verplicht ons bepaalde inrichtingen te doen op het vlak van een aangepast binnenklimaat! Een slecht binnenmilieu kan de oorzaak zijn van verschillende klachten. Naast de luchtkwaliteit zijn ook de temperatuur, het visuele en akoestische comfort belangrijk voor een gezonde binnenomgeving.

Een gecontroleerde basisventilatie draagt bij tot een gezond en comfortabel binnenklimaat, een totaaloplossing voor een gezonde les- en werkomgeving. We bespreken hierbij enkele ventilatiesystemen (A, C, C+ en D) en laten de deelnemers van deze les **praktijkmetingen** doen met onze **nieuwe meetkoffer**.

SPREKERS

De heer **Koen Boels**,
coördinerend preventieadviseur

De heer **Chris Chantrain**,
coördinerend preventieadviseur SG Voorkampen

De heer **Jan Goos**,
coördinerend preventieadviseur SG Mol

Mevrouw **Rit Melis**,
coördinerend preventieadviseur SG Antwerpen-Oost

De Heer **Jaak Palmans**,
Stafmedewerker van het VSKO

De heer **Paul Van Assche**,
coördinerend preventieadviseur SG Boom Bornem Puurs

De heer **Dirk Van Mechelen**
Firma Prosave

De heer **Marc Verhaeghe**,
coördinerend preventieadviseur SG Sint-Nicolaas, Sint-Niklaas
Een medewerker van **FAVV**

PRIJS

€ 55,00 voor een halve dag
€ 105,00 voor een hele dag met lunch
Koffie en syllabi zijn inbegrepen.

PLAATS EN DATUM

Universiteit Antwerpen Stadscampus
Het Brantijser
Sint-Jacobsmarkt 9-13
2000 Antwerpen

Op donderdag 19 november 2009
van 9.00 uur tot 16.00 uur.
Code 09/VEI/753

INLICHTINGEN

CNO, Stadscampus
Het Brantijser, St.-Jacobsmarkt 9-13 – 2000 Antwerpen

Joke Oomes: tel. 03 265 46 91: inlichtingen
e-mail: joke.oomes@ua.ac.be

Saskia Stuyven: tel. 03 265 46 86: inschrijvingen
e-mail: saskia.stuyven@ua.ac.be

fax 03 265 46 79
rek.nr. 409-6521881-33
<http://www.ua.ac.be/cno>

IN SAMENWERKING MET

Annuleringsvoorwaarden

- Bij annulering tot 10 dagen voor de cursus betaalt u € 7,00 administratiekosten; indien u later annuleert, bent u het volledige bedrag verschuldigd en krijgt u het eventuele syllabus-materiaal opgestuurd.
- Indien CNO de cursus afgelast, wordt de bijdrage teruggestort.

De gegevens op de inschrijfstrook zijn bestemd voor de organisatie van onze studiedagen en om u te informeren over onze activiteiten. De Wet van 8.12.92 geeft u recht op inzage en correctie.

veiligheid **Welzijnsdag voor het onderwijs**

Antwerpen
donderdag 19 november 2009

Bij voorkeur inschrijven via www.ua.ac.be/cno
of deze strook terugsturen of faxen naar:
CNO, Het Brantijser, Sint-Jacobsmarkt 9-13,
2000 Antwerpen, fax 03 265 46 79

Naam: .....

Voornaam: ..... Geb.jaar: .....

Straat: ..... Nr/bus: .....

Postnr: ..... Gem.: .....

Telefoon: .....

E-mail: .....

Vakken: .....

Graad: .....

School: .....

Straat: ..... Nr/bus: .....

Postnr: ..... Gem.: .....

Facturatieadres: (indien verschillend van school)

Instelling: .....

Straat: ..... Nr/bus: .....

Postnr: ..... Gem.: .....

schrijft zich in voor :

Welzinsdag van het onderwijs

en kiest voor sessies ..... en .....

cursuscode 09/VEI/753

De bijdrage van

€ 55,00 (halve dag)

€ 105,00 (hele dag met broodjeslunch)

wordt na ontvangst van de debetnota

betaald via opleidingscheques

door mij overgemaakt

door mijn instelling overgemaakt op

rekening nr. 409-6521881-33 t.n.v. CNO,

Antwerpen met vermelding van naam en

cursuscode.

Ik ga akkoord met de annuleringsvoorwaarden

(z.o.z.).

Datum

Handtekening

DAGINDELING

8.30 uur: onthaal met koffie

9.00 uur: 1ste keuzeronde

12.00 uur: middagpauze

13.00 uur: 2de keuzeronde

16.00 uur: einde

De deelnemers maken bij inschrijving een keuze uit de sessies die parallel plaatsvinden binnen twee keuzerondes.

DOELGROEP

Preventieadviseurs, TA, TAC, en allen die interesse hebben voor veiligheid en welzijn

SESSIES IN DE VOORMIDDAG

Gelieve een keuze te maken uit de volgende 4 sessies:

1.Rebos:registratie en beheer van ongevallen op school

Marc Verhaeghe en Chris Chantrain

Ongevallen gebeuren op een school met de regelmaat van een klok. Het is echter belangrijk om weten dat naast de aangifte aan de ongevallenverzekeraar veel ongevallen extra verplichtingen met zich meebrengen. In een eerste deel wordt de wetgeving toegelicht en worden praktische tools aangereikt om hieraan te voldoen. In een tweede deel krijgen de deelnemers de kans om zelf aan de slag te gaan met een programma voor registratie en aangifte van ongevallen.

2. Deze sessie bestaat uit 2 delen:

Camerabewaking in de school

Jaak Palmans

Leo Vertommen

Steeds meer scholen plaatsen camera's met als doel de controle en bewaking op bepaalde plaatsen te verzekeren. Welke regels dienen ze na te leven bij de installatie en gebruik van camera's. Wat zegt de camerawet hierover, en wat met CAO 68 die het gebruik van camera's op arbeidsplaatsen regelt en wat met de privacywet?

Productaansprakelijkheid bij het vervaardigen van arbeidsmiddelen in de school

Dirk Van Mechelen

firma PROSAVE

Wat te doen als men in de school zelf een arbeidsmiddel vervaardigt? Mag men dit in de handel brengen of eventueel zelf gebruiken in de school. Een praktisch gerichte verduidelijking hier over wordt besproken in deze sessie.

3. Voedingsmiddelenhygiëne en didactische leskeuken

Rit Melis

Hoever moeten de HACCP-richtlijnen toegepast worden in didactische leskeukens voor de middenschool en voor het studiegebied personenzorg dus keukens enkel voor het huishoudelijk bereiden van maaltijden.

Moet de voedingswetgeving van a tot z gevolgd worden met o.a. bijhouden van HACCP-handboek, ingangscntrole aankopen, traceerbaarheid...? Hoe zit het met de voedingsmiddelenhygiëne volgens de (vernieuwde) inspectie-index?

Daarnaast wordt aan de hand van voorbeelden aangetoond waar je moet aan denken bij het (opnieuw) inrichten van een didactische leskeuken en wordt er ook aandacht besteed aan de bespreking van een checklist.

4. Communicatie

Paul Van Assche

Hebt u het gevoel dat uw collega's en medewerkers altijd begrijpen wat u bedoelt? En ook andersom: voelen zij zich gehoord door u? Of nog anders gesteld: hebt u voldoende inzicht in uw eigen patronen als het gaat om uw omgang met anderen? Als u in staat bent effectief 'te spelen' met uw eigen kwaliteiten, valt er veel te winnen! Effectieve communicatie heeft alles te maken met gedrag en intentie. Het uitgangspunt is de bewustwording van de manier waarom u communiceert en het effect daarvan op anderen. Naast de dagdagelijkse communicatie met onze medewerkers is er ook de meer specifieke communicatie bij bijvoorbeeld noodsituaties.

SESSIES IN DE NAMIDDAG

Gelieve een keuze te maken uit de volgende 4 sessies:

5. Werken met de databank gevaarlijke stoffen: DBGS 6.0

Marc Verhaeghe

De nieuwe versie van de Databank Gevaarlijke Stoffen (DBGS 6.0 – september 2009) is nog meer dan de vorige versie een handig instrument voor een goed beheer van gevaarlijke stoffen op school:

- nieuwe etikettering volgens CLP-GHS
- afvalbeheer
- opslag van chemicaliën
- inventarisatie
- belangrijke wetgeving gelinkt aan de stoffen in de databank.

Op elk van deze onderwerpen wordt dieper ingegaan en getoond hoe de DBGS je hierbij kan helpen.

6. Hoe BA4-BA5 in de school implementeren?

Koen Boels

In iedere school moet men al eens een lamp vervangen, automaat terug aanzetten na kortsluiting of elektrische panne, stopcontacten bijplaatsen,... .Heeft men er al eens bij stil gestaan dat de mensen die deze taken moeten uitvoeren bevoegd moeten zijn om deze taken te mogen uitvoeren (art 47 en art 266 van het AREI). Dit kan enkel als deze personen bevoegd verklaard zijn (BA4-BA5), door de directeur of de vertegenwoordiger van de inrichtende macht. Tijdens deze sessie zal verduidelijkt worden hoe men BA4-BA5 praktisch kan implementeren in de school.

7. Deze sessie bestaat uit 2 delen:.

Wat heeft school te maken met FAVV?

FAVV

Waar moet een schoolkeuken aan voldoen? Wanneer moet een toelating en wanneer een registratie aangevraagd worden? Wat controleert het FAVV en wat